

بسمه تعالی

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی قزوین

معاونت پژوهشی

کمیته تحقیقات دانشجویی

پرسشنامه طرح تحقیقاتی دانشجویی

- نام و نام خانوادگی مجری/مجریان: محدثه طبیا

-استادراهنما: فرنوش معافی غفاری

• دانشکده: پرستاری و مامایی

• عنوان طرح (فارسی): بررسی ارتباط هوش معنوی با افسردگی پس از سقط در زنان بستری در بیمارستان های دولتی قزوین، سال ۹۴

• عنوان طرح (انگلیسی):

Association of spiritual intelligence and depression after abortion in women admitted to Qazvin hospital, years 94

مقدمه و معرفی طرح:

سقط به معنی پایان یافتن حاملگی به صورت خود به خود یا عمدی قبل از رسیدن جنین به تکامل کافی برای ادامه حیات است. به طور قراردادی سقط معمولاً به عنوان پایان یافتن حاملگی قبل از هفته ۲۰ حاملگی و یا در وزن کم تر از ۵۰۰ گرم هنگام تولد، تعریف می شود [۱]. سقط خودبخودی با شیوع ۲۰-۱۵ درصدی شایع ترین عارضه در حاملگی است [۲].

با توجه به اینکه باروری در اکثر فرهنگ ها از ارزش بالایی برخوردار است و آرزوی داشتن فرزند یکی از اساسی ترین محرک های انسانی است، اگر تلاش برای حاملگی با شکست مواجه شود، ممکن است به یک احساس مخرب و یک واقعه تنش زا بدل گشته و منجر به مختل شدن سلامت روانی فرد شود [۳]. مطالعات نشان داده است که سقط می تواند منجر به افسردگی،

اضطراب، دیسترس های شدید پس از سقط، تلاش برای خودکشی، مصرف مواد مخدر، اختلال وسواسی اجباری و بحث زناشویی شود [۴-۷].

در افسردگی بعد از سقط با از دست دادن و فقدان روبرو هستیم درست مثل زمانی که عزیزی را از دست داده است همان‌طور که در مرگ عزیزان مراحل متعددی مانند ناراحتی، خشم، انکار و سپس پذیرش را طی می‌کنیم مادر نیز از این مراحل عبور می‌کند اما گاه در مرحله پذیرفتن، افسردگی نیز دیده می‌شود. این افسردگی همان علائم افسردگی معمولی را دارد یعنی توأم با خلق غمگین، نگرانی، ناراحتی، بی‌حوصلگی، کاهش اشتها، کاهش میل به زندگی و کاهش خواب است و می‌تواند علائم شدیدتری نیز داشته باشد. برخی مواقع می‌توان احتمال خودکشی را نیز پیش‌بینی کرد که نیاز به اقدامات جدی و پیشگیرانه است [۸].

سازمان جهانی بهداشت، سلامتی را نه تنها نبود بیماری، بلکه تلفیق و هماهنگی بهزیستی بین عوامل فیزیکی، عاطفی، اجتماعی و معنوی تعریف می‌کند [۹]. در سال‌های اخیر، ما شاهد علاقه فزاینده‌ای نسبت به موضوعات مذهبی و معنوی در حوزه روان‌شناسی و روان‌درمانی هستیم [۱۰، ۱۱]. تحقیقات نشان می‌دهد که باورها، آمیزه‌های فرهنگی و تعهدات معنوی با پیامدهای مثبتی مانند سلامت روان شناختی و جسمانی، عملکرد مطلوب بین فردی و کیفیت بهتر زندگی در ارتباط می‌باشد [۱۲، ۱۳]. محققان و صاحب‌نظران درباره توانایی‌های انسان در دو دهه اخیر به این نتیجه رسیدند که علاوه بر دو هوش کلی (IQ^۱) و هوش هیجانی (EQ^۲)، جنبه‌ی دیگری از هوش هم وجود دارد که کاملاً منحصر به فرد و انسانی می‌باشد. امروزه گفته می‌شود که IQ و EQ پاسخگوی همه چیز نبوده و واقعا موثر نیستند، بلکه انسان به عامل سوم هم نیازمند است که هوش معنوی (SQ^۳) نامیده می‌شود [۱۴]. با استفاده از هوش معنوی افراد قادر می‌شوند تا فعالیت‌ها و زندگی خود را در مسیری عمیق و معنادار هدایت کنند [۱۵]. زوهر معتقد است که هوش معنوی زاینده بینشی عمیق در وقایع زندگی است و شخص را در برابر حوادث زندگی مقاوم می‌کند و به وسیله آن افراد به مشکلات معنایی و ارزشی پرداخته و آن را حل می‌کنند [۱۶]. افزایش سطح معنا و معنویت در زندگی، نه تنها در غلبه بر ناسازگاری‌ها به فرد کمک می‌کند، بلکه رضایت او را در زندگی نیز فراهم می‌سازد [۱۷]. فردی با هوش معنوی بالا دارای انعطاف، خودآگاهی، ظرفیتی برای روبرو شدن با دشواری‌ها و سختی‌ها و فراتر از رفتن، ظرفیتی برای الهام و شهود، نگرش کل‌نگر به جهان هستی، در جست‌وجوی پاسخ برای پرسش‌های بنیادی زندگی و نقد سنت‌ها و آداب و رسوم است [۱۸].

باتوجه به شیوع زیاد سقط در خانم‌های سنین باروری و وجود اختلاف نظر در مورد پیدایش مشکلات روانی متعاقب سقط و نیز با توجه به اینکه مسایل روانی، متأثر از عواملی همچون هوش معنوی می‌باشد و در جامعه ما هم تحقیقاتی انجام نشده است در این مطالعه ارتباط بین هوش معنوی و افسردگی پس از سقط خودبخودی مورد بررسی قرار گرفته است.

¹ Intelligence Quotient

² Emotional Quotient

³ Spiritual Intelligence